

Drammen inn i **framtida.**

Foto: Peulle (CC BY-SA 4.0)

Drammen Venstres program 2019-2023

Venstre er på lag med framtida

Venstre vil gi frihet til den enkelte, samtidig som vi skal ta vare på fellesskapet og miljøet. Vi tror på innovasjon, frivillig innsats og dugnadsånd for å skape et godt samfunn. Friheten til å forme sitt eget liv skapes ved å gi reell valgfrihet til alle, uavhengig av bakgrunn, ressurser eller identitet, og det er også slik vi tar ansvar for hverandre.

Vi i Venstre er klare for å gjøre Nye Drammen til Norges beste kommune å bo i. En kommune som gir deg omsorg når du trenger det, er et godt sted å vokse opp og som legger til rette for nyskaping, nye arbeidsplasser og grønn vekst.

Nye Drammen skal være en grønn, moderne og framtidsretta kommune, og på den måten bli et godt sted å bo for det store mangfoldet av folk som bor her. Vi mener at vi skal klare det ved å satse på skolen, ta vare på naturen og legge til rette for nyskaping i næringslivet.

Vi skal videre – sammen skal vi ta den nye kommunen inn i framtida.

Innholdsfortegnelse

VENSTRE ER PÅ LAG MED FRAMTIDA.....	1
1. MILJØ OG NATURRESSURSER.....	4
1.1 Offentlig ansvar.....	4
1.2 Landbruk og urban dyrking.....	4
1.3 Miljøgifter og avfallshåndtering.....	5
2. HELSE OG OMSORG.....	6
2.1 Folkehelse og fysisk aktivitet.....	6
2.2 Psykiatri og rusomsorg.....	6
2.3 Fattigdom og boligsosiale tiltak.....	7
2.4 Borgere med funksjonsnedsettelse.....	7
2.5 Barn og unge.....	7
2.6 Eldreomsorg.....	8
3. SKOLE OG KUNNSKAP.....	9
3.1 Barnehage.....	9
3.2 Barne- og ungdomsskolen.....	10
3.3 AKS og ferietilbud.....	11
3.4 Bibliotekene.....	11
4. NÆRINGSLIV.....	12
4.1 Gründere og nyskapning.....	12
4.2 Venstres gründerstrategi.....	12
4.3 Variert og aktivt næringsliv.....	13
4.4 Reiseliv.....	13
5. KULTUR OG FRIVILLIGHET.....	14
5.1 Vår felles kulturarv.....	14
5.2 Frivillige og ideelle organisasjoner.....	14
5.3 Kunst og kulturarenaer.....	14
6. TETTSTEDSUTVIKLING OG SAMFERDSEL.....	16
6.1 Sentrumsutvikling.....	16
6.2 Gode bomiljøer og tettsteder.....	16
6.3 Studenthyen.....	17
6.4 Idrettsanlegg og flerbrukshaller.....	18
6.5 Fjorden, elva og friluftslivet.....	18
6.6 Sykkelen og myke trafikanter.....	19
6.7 Kollektiv- og miljøvennlig transport.....	19
7. EN DEMOKRATISK KOMMUNE.....	21
7.1 Åpenhet.....	21
7.2 Digitalisering og personvern.....	21
8. MANGFOLD OG INKLUDERING.....	22
8.1 En internasjonal by.....	22
8.2 Integrering og språk.....	22
8.3 Et inkluderende arbeidsliv.....	22

1. Miljø og naturressurser

Nye Drammen skal ha en aktiv miljøpolitikk som sikrer kommende generasjoner muligheten til et godt liv. Tettsteds- og tjenesteutviklingen i Nye Drammen skal være bærekraftig og fremtidsrettet. Venstre ønsker å ta vare på og videreutvikle kommunens mange grønne rom. Den nye kommunen vår skal ha ren luft, rent vann og ta vare på det biologiske mangfoldet. Samtidig skal vi ta et lokalt ansvar for å redusere utslipp av klimagasser. På den måten sikrer vi en kommune som er godt rustet for framtida og kan ivareta behovene til morgendagens innbyggere.

1.1 Offentlig ansvar

Venstre mener at kommunen skal spille en aktiv rolle i å redusere klimagassutslippene i Nye Drammen. I første rekke handler det om å stille miljøvennlige krav til utbyggere og kommunen selv.. Kommunen skal være en spydspiss i klimakampen, tilrettelegge for at det er enklere og billigere å velge grønt, og legge til rette for nye og innovative løsninger. Det vil til syvende og sist stå på den enkelte å ta det grønne valget, men gjennom kommunen kan vi sikre at det grønne valget er enklest og billigst for flest mulig.

For miljøet vil Venstre:

- Utarbeide en klima- og miljøplan og et grønt regnskap
- Stille krav om å følge prinsippene for grønn by- og stedsutvikling for private og offentlige utbyggere
- Gjøre Bærekraftsmålene til en del av alle kommuneplaner
- Såfremt det er mulig benytte alle offentlige takflater til energiproduksjon
- Kreve at alle nye offentlige bygg skal være energinøytrale eller -positive
- Utnytte rollen som innkjøper til å velge innovative og klimavennlige løsninger, og skalere disse fra pilotprosjekter til varig praksis.
- Beholde og drive et aktivt eierskap i både Glitre Energi og Glitrevannverket
- Kun ha lav- og nullutslippskjøretøy som del av bildelingsordninger i kommunal tjeneste
- Forvalte naturressursene i elva, fjorden og marka på en bærekraftig måte

For innbyggerne vil Venstre:

- Legge til rette for bærekraftig hyttebygging
- La husholdninger selge fornybar overskuddsstrøm
- Opprette et ENØK-fond som støtter private initiativ for strømsparing og bruk av alternative energikilder.

1.2 Landbruk og urban dyrking

Jordvern er en forutsetning for fremtidig matproduksjon. Venstre vil derfor styrke jordvernet og sikre vern av produktiv matjord mot irreversible endringer. Samtidig ønsker vi å tilrettelegge for urban matproduksjon, som både fremmer kunnskap om matdyrking og kan ha positive effekter på samfunnet og folkehelsen.

Ambisjonene for landbruket i Nye Drammen er og skal være store. Skal vi få til å være en spydspiss innen bærekraftig og innovativt landbruk, forutsetter det en kommune som bidrar med ressurser utover det som er nødvendig for å levere de lovpålagte tjenestene. Drammen Venstre vil derfor prioritere å øke ressursene til kommunens landbrukskontor.

For landbruket vil Venstre:

- Styrke jordvernet med forpliktende grenser for bevaring av matjord og krav til reetablering dyrket mark ved større utbygginger
- Beholde Skogerbygda som et sammenhengende landbruksareal
- Utarbeide en handlingsplan for dyrevelferd
- Støtte etablering av andelslandbruk
- Utarbeide en mulighetsstudie for urban dyrking på tak og i offentlige parker, samt legge til rette for urbane kjøkkenhager i nye byutviklingsprosjekt

1.3 Miljøgifter og avfallshåndtering

Dersom den nye kommunen skal bli bærekraftig, må alle ressursene vi har tilgjengelig utnyttes til det fulleste. For Venstre innebærer det et sterkt fokus på resirkulering og reduksjon av matsvinn fra kommunens side, samtidig som vi unngår unødvendig forsøpling gjennom mikroplast og annet.

Vi har lenge vært en pådriver for miljøvennlige kunstgressbaner, og vil også i den nye kommunen arbeide for at gummigranulat fases ut og eventuelt erstattes med miljøvennlige alternativ. Naturen er vår felles ressurs, derfor må vi utnytte den på en bærekraftig måte og unngå forsøpling eller utslipp av miljøgifter.

For miljøet vil Venstre:

- Sørge for at miljøgifter ikke slippes ut i naturen
- Fase ut bruken av gummigranulat på kunstgressbaner
- Styrke arbeidet mot svartelistede arter
- Sørge for at ressursene i alt avfall og kloakk blir nyttiggjort
- Redusere matsvinn i alle kommunale bedrifter og foretak
- Sette opp flere offentlige søppelkasser, med panteringer i tettstedene
- Sikre at kommunen bruker insektvennlige busker ved beplantning.

2. Helse og omsorg

Nye Drammen skal være en god og trygg by gjennom hele livet. Grunnlaget for god folkehelse legges utenfor helsevesenet. Det er de universelle tiltakene, som en god barnehage, en god skole, et inkluderende arbeidsliv og deltagelse i frivillig aktiviteter som idrett og friluftsliv, som er viktigst også for helsetilstanden til befolkningen. Fysisk og psykisk helse må ses i sammenheng i utviklingen av eksisterende og nye helsetilbud.

Venstre mener at private aktører spiller en viktig rolle i å sikre alle innbyggerne helsetjenester av god kvalitet. Sammen med det kommunale tilbudet kan man ivareta alle innbyggernes behov, uten å overbelaste kommunens kapasitet til å drive effektivt.

For noen grupper behøves målrettede tiltak. De skal møtes av et samarbeidende tjenestetilbud som ser hele mennesket. Alle aktive brukere av omsorgstjenestene i og utenfor institusjonene skal ha en kontaktperson som er deres primærkontakt.

God helse skapes i samfunn der det er lett å velge gange eller sykkel til skole, jobb, handel og aktivitetstilbud. Byene må også ha et variert tilbud til hele befolkningen når det kommer til arbeidsplasser, læringsarenaer, møteplasser, kultur og andre tilbud som bidrar positivt til den mentale helsen.

2.1 Folkehelse og fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet i hverdagen bidrar til bedre folkehelse. Venstre mener det er viktig at Nye Drammen har et bredt spekter av aktivitetstilbud, også for alle de som ikke driver med organisert idrett. Vi vil at kommunen skal motivere, gjennom de tilbud som finnes i Nye Drammen, til at folk blir mer fysisk aktive.

For folkehelsen vil Venstre:

- Satse på et bredt spekter av lavterskelaktiviteter
- Også støtte frivillige organisasjoner utenom organisert lagidrett som velger å opprette lavterskeltilbud
- At det skal være et variert aktivitetstilbud innenfor alle kommunedeler
- Øke andel vegetaralternativ ved kommunale kantiner

2.2 Psykiatri og rusomsorg

De fleste kjenner noen som sliter med psykiske problemer, hvor mange også har tilknyttede rusproblemer. Alle skal møtes med et verdig tilbud som ser mennesket og gir folk den hjelpen de trenger. Venstre mener at hjelpen må komme så tidlig som mulig, slik at man lettere kan få god hjelp. Mennesker med psykiske problemer som sliter med rusavhengighet trenger nemlig nettopp hjelp, ikke straff.

For psykiatrien og rusomsorgen vil Venstre:

- Ha et tverrfaglig, helhetlig og koordinert helsetilbud
- Utarbeide en tiltaksplan for nullvisjon for selvmord
- Sikre et lavterskel terapitilbud til folk i alle aldre
- Styrke ettervernstilbudet med kvalifiserte ruskonsulenter
- Samarbeide med frivillige organisasjoner i rusomsorgen om flere lavterskeltilbud
- Øke kompetansen på rusbehandling hos helsepersonellet
- Sikre et botilbud til personer som er utsatt for vold i nære relasjoner, som også sliter med rus og/eller psykiatriproblematikk

2.3 Fattigdom og boligsosiale tiltak

En alt for stor andel av befolkningen i Nye Drammen lever i fattigdom. I kompaniskap med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører er dette en utfordring som kommunen må finne løsninger på. Vi kan ikke som kommune utrydde fattigdom, men vi kan gjøre en innsats for at også mennesker, både voksne og barn, med dårlig økonomi får så gode liv som mulig, og samtidig hindre at fattigdom går i arv.

For fattigdomsbekjempelsen vil Venstre:

- Bedre tilgjengeligheten for kommunens gjeldsrådgivning.
- Tilby helhetlige løsninger gjennom et tett samarbeid mellom kommunen og NAV
- Sikre at kommunens utleieboliger spres til alle kommunedeler
- Opprettholde god standard på kommunens utleieboliger
- Tilrettelegge for ordninger for utleie av idrettsutstyr som dekker hele kommunen
- Finansiere medlemskap i foreninger og idrettslag for barn i lavinntektsfamilier

2.4 Personer med funksjonsnedsettelse

Samfunnsskapede barrierer gjør det i dag vanskelig for mange med nedsatt funksjonsevne å delta i samfunnet på lik linje med andre. Venstre vil arbeide for et universelt utformet samfunn som sikrer tilgjengelighet for alle.

For de med nedsatt funksjonsevne vil Venstre:

- Ha universell utforming av offentlige bygg og transport
- Sikre universelt utformede sentrumsareal
- Aktivt bidra til at folk med nedsatt funksjonshemming lettere kommer seg inn i arbeidslivet
- Sikre en tilfredsstillende BPA-ordning (brukerstyrt personlig assistent), slik at folk med funksjonsnedsettelse kan styre sin egen hverdag.

2.5 Barn og unge

Barn og unge er vår viktigste ressurs og skal prioriteres i kommunens budsjetter. Når foreldre og deres nettverk ikke makter omsorgsoppgaven på tilstrekkelig vis, må kommunen ha et tilbud som sikrer barns livskvalitet. Barns rettssikkerhet og oppvekstforhold må sikres.

Ungdomstiden er preget av sterke følelser, samt krav fra samfunnet rundt den enkelte. Det er viktig at samfunnet samtidig gir unge mennesker som trenger det tidlig hjelp i de utfordringene de møter, slik at problemene ikke utvikler seg. Venstre mener at helsetilbudet må være tilpasset ungdommenes behov og være lett tilgjengelig.

For barn og unge vil Venstre:

- Jobbe aktivt med forebyggende helsearbeid gjennom en god helsetjeneste for barn i førskole- og skolealder, med bedre ivaretagelse av kosthold og fysisk aktivitet.
- Satse på gode samarbeidsformer med barnevernet, ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører
- Tilrettelegge for lavterskeltilbud innen helsetjenesten for barn og unge
- Sikre avlastning for barn og foreldre via tilbud som Friminuttet, Kompasset og Barnas Stasjon.
- Sikre god opplæring og oppfølging til fosterfamilier, samt et godt tilsyn med disse.
- Styrke skolehelsetjenesten gjennom flere helsesykepleiere, spesielt mannlige, og andre faggrupper som psykologer
- Se på muligheten for å opprette en egen helsestasjon for gutter
- Styrke seksualundervisningen i skolen, med oppdatert kunnskap i tema som identitet, kjønn, seksualitet og samfunnsnormer
- Sikre og styrke videre drift av HomeStart-programmet i hele nye Drammen

2.6 Eldreomsorg

Eldre skal ha innflytelse på egen hverdag og på innholdet i tjenestene de får fra kommunen. Venstre ønsker å prioritere forebyggende tiltak slik at eldre beholder en god helse og får mulighet til å bo hjemme lengre. Det skal være nok sykehjemsplasser av høy kvalitet, slik at ingen må vente på plass eller ender opp med uverdig tilbud.

For eldreomsorgen vil Venstre:

- Sikre et godt samarbeid mellom de ulike helsetilbudene i stat og kommune
- At kommunen sikrer samsvar mellom samlet pleie- og omsorgsbehov og kompetanse
- Sikre at eldre kan bo hjemme lenger, gjennom tiltak som “Forebyggende team” og vaktmestertjenester
- Styrke avlastningstilbudet for pårørende til mennesker med demens
- Legge til rette for at det finnes tilgjengelige møtearenaer for eldre i helger og høytider
- Støtte bygging av generasjonsboliger
- Arbeide for et fungerende fritt brukervalg i hjemmesykepleien
- Tilrettelegge for at arbeidstakere kan stå lenger i jobb
- At kommunen har riktig antall sykehjemsplasser og omsorgsboliger med tilsyn.
- Utnytte potensialet som ligger i nye, innovative løsninger og samarbeidsformer som bidrar til å øke livskvaliteten til Nye Drammens eldre befolkning.
- Ha et godt samarbeid mellom kommunale og private/frivillige tilbydere av helse- og omsorgstjenester.

3. Skole og kunnskap

I Nye Drammen skal alle barn og unge få mulighet til å utvikle sine evner og finne sin plass som borgere gjennom lek, fellesskap og læring.

En av de viktigste oppgavene vi har som samfunn, er å sørge for å at alle ungdommer kan gå ut i arbeidslivet med solide kunnskaper og ferdigheter, men også med nysgjerrighet og kreativitet som kan bidra til nyskaping og framtidsrettede løsninger både i privat og offentlig sektor.

Vi tilegner oss kunnskap på mange arenaer gjennom hele livet. Samfunnet er i stadig endring, og utdanningssystemet er intet unntak. I en tid med Google og Wikipedia kun et tastetrykk unna, må fokuset i skolen skifte fra faktabasert læring, til at elevene lærer hvordan man tilegner seg og vurderer kunnskap. På den måten kan skolen legge til rette for at elevene er godt rustet i møte med morgendagens samfunn.

Alle elever er ulike, og skolene i Nye Drammen skal være et sted for lek og læring der mangfoldet av barn og unge vokser opp. Skolene bør gi elever motivasjon uavhengig av interessene deres, og kunne tilrettelegge for både faglig svake og sterke elever. Muligheten til valgfri fordypning, utforskning og læring i ulikt tempo er en forutsetning for god undervisning. En skole for framtida er en skole der elevenes nysgjerrighet pirres og det oppfordres til kreativitet.

3.1 Barnehage

Barnehagen er et sted hvor små mennesker lærer å møte en større verden gjennom lek og samspill. Å tilrettelegge for gode barnehager som en del av grunnlaget for en trygg, utviklende og god oppvekst, er noe av det viktigste vi gjør.

For barnehagene vil Venstre:

- At hovedfokuset skal være på læring gjennom lek og utforskning
- Likebehandle private og kommunale barnehager
- Legge til rette for barnehager som helhetlig karrierevei gjennom muligheter for forskning, videreutdanning og lignende tiltak
- Øke driftstilskuddet til barnehagene
- Åpne for at både kommunale og private i større grad kan utvikle sin egenart og pedagogiske profil
- Jobbe for svømmeopplæring for de eldste barnehagebarna
- Beholde inntektsgraderte barnehagepriser
- Sørge for at de som jobber i barnehage har kompetanse på mobbing
- Redusere behandlingstiden på søknader om spesialpedagogikk
- Tillate bruk av barnehagene til feiring av bursdager o.l. utenom barnehagenes ordinære åpningstider.
- Utvide søskenmoderasjon til å gjelde på tvers av barnehage og SFO/AKS
- Sikre gratis fulltid for lavinntektsfamilier

3.2 Barne- og ungdomsskolen

Venstres skolepolitikk legger til grunn at ingen elever er like, men alle skal ha muligheter til å nå sitt potensiale. Elever, foresatte og skoler skal kunne velge mellom forskjellige læringsmetoder. Det er viktig med et utdanningstilbud som speiler det mangfoldet man finner blant elevene. For å skape et slikt mangfold må skolene ha frihet til å styre egen utvikling og virkemidler til å rekruttere og beholde dyktige og engasjerte lærere som ser hver enkelt elev. Samtidig mener vi det er viktig at alle skoler er åpne for et mangfold av elever, og ønsker derfor ikke flere friskoler med religiøse formålsparagrafer. Ved å satse på lærere vil skolen kunne bli en god arena for læring og personlig utvikling.

De foresatte har et stort ansvar for å legge til rette for barnas sosiale og faglige utvikling. Venstre vil styrke samarbeidet mellom skolen og hjemmet. Derfor vil Venstre gi opplæring til hjemmet i hvordan de kan følge opp skolearbeidet og skolehverdagen på en god måte, og oppsøke foresatte som ikke deltar på fellesmøter eller elevsamtaler.

I tillegg er skolene en viktig arena for å gi elevene en forståelse av demokratiet som samfunnet vårt bygger på. Ved å tilrettelegge for mer elevmedvirkning i timen og skolen forøvrig, kan skolene bidra til å bygge kloke samfunnsborgere som kan se problemstillinger fra ulike perspektiv.

For grunnskolen vil Venstre:

- Sikre at elever med lærevansker får den pedagogiske støtten de har rett på
- Målrette leksehjelpordningen mot elevene som har mest nytte av det
- Sikre alle elever tilgang på en god rådgivningstjeneste i grunnskolen med oppdatert kompetanse om næringslivets behov
- Samarbeide med fylkeskommunen for å sikre gode overganger mellom grunnskolen og videregående opplæring
- Åpne for muligheten til å ta opp fag fra ungdomsskolen som privatist
- Utvikle muligheter for nettbasert undervisning for elever med kort- eller langtidsfravær eller de som ønsker faglige utfordringer
- Åpne for at også ungdomsskoleelever kan ta ut politisk fravær
- Innføre tiltak for å nå 100 % svømmedyktighet blant barn og unge
- Si nei til flere friskoler med religiøs formålsparagraf.
- Satse på tidlig innsats i barneskolen med ekstra ressurser for å sikre at alle barn så snart som mulig opplever mestring

For pedagogene vil Venstre:

- Redusere byråkratiet i skolen
- Gi økonomiske insentiver for å rekruttere og beholde flere pedagoger
- Vil at ressursene som satses på skolen skal styrke det pedagogiske arbeidet
- Styrke satsingen på videreutdanning av lærere
- Gi pedagoger muligheten til flere karriereveier og spesialiseringer samtidig som de jobber i skolen
- Innføre en maksgrense på antall elever en kan være kontaktlærer for
- Utrede bruken av lekser i samarbeid med fagmiljøene for å få klarhet i den pedagogiske effekten, og stille krav om at leksene skal være tilpasset den enkelte elev.
- Søke om å bli pilotkommune for nettundervisning i grunnskolen og digital leksehjelp
- Få utarbeidet en lærerveileder for faglig sterke barn i Drammensskolen.

3.3 AKS og ferietilbud

Stadig flere barn er i skolen hele dagen, gjennom at de har plass i aktivitetsskolen. Det er viktig at hverdagen ikke blir gjennomorganisert, men at barna får et pedagogisk opplegg som verner om den frie lek. Målet med tilbud som AKS er ikke at alle skal benytte seg av det, men at det skal være et tilbud for de som har et behov for det.

For tilleggstilbudene vil Venstre:

- Sikre en sommerskole der elevene selv kan velge mellom ulike fag og aktiviteter
- Ha gratis heltidsplass i AKS for lavinntektsfamilier
- Stimulere private og offentlige initiativ til musikkundervisning, teater og lignende i AKS

3.4 Bibliotekene

Bibliotekene er blant våre viktigste kulturbærere, kunnskaps- og integreringsarenaer. Sterke og offensive bibliotek er viktige som kilde til kunnskap og erfaringer og som identitetsskapere. I Nye Drammen skal bibliotekene være åpne møteplasser for debatt, lek, læring og kunnskapsdeling. Bibliotekene skal ha fokus på brukerne og deres ønsker, i tillegg til at de skal være fremoverlente og evne å tilby det brukerne ikke visste at de ønsket.

For bibliotekene vil Venstre:

- Utvide åpningstidene for alle bibliotekene i hverdager og helger, og se på mulighetene for å innføre selvbetjent bibliotek flere steder
- Gi bibliotekene ressurser til å utforske ny teknologi
- Sikre biblioteksjefene redaksjonell frihet for biblioteker som debattarenaer
- Satse på bibliotekene som formidlere av ungdomskultur
- Gi bibliotekene frie midler til å drive utviklingsarbeid og nyskapende prosjekter
- Tilrettelegge for bibliotekene som møteplasser for organisasjoner og grupper
- Styrke biblioteket som arena for kunnskapsdeling, gjerne gjennom et samarbeid med næringslivet og frivilligheten.

4. Næringsliv

4.1 Gründere og nyskaping

Arbeidsplasser skapes lokalt og vi mener at Nye Drammen må ha sin egen strategi for hvordan vi skal sikre nyskaping i den nye kommunen.

Det er også viktig å skape en kultur for innovasjon og nyskaping. Både gjennom entreprenørskap i skolen, og ved tett samhandling mellom offentlige aktører og næringsliv. På denne måten vil vi i Venstre skape en kommune der vi støtter opp om de som tør å satse nytt. For oss er det viktig å løfte frem alle gründere - ikke bare innen tech og innovasjon. For å skape en kommune der vi virkelig er på lag med gründerne må vi bejuble de som har satset og fått det til, uavhengig av om de startet et teknologiselskap eller en kaffebar.

For gründerne vil Venstre:

- Gjøre det enklere å starte egen bedrift med en kommunal gründerstrategi
- Styrke innovasjon og gründerkap i hele skoleløpet gjennom Ungt Entreprenørskap
- Legge til rette for tett samarbeid mellom skoler, universitet og lokalt arbeidsliv
- Ansvarliggjøre kommunen som eier av kommunens næringsutviklingsarbeid.
- Samle rådgivning og tjenester for gründerne i én kommunal enhet
- Legge etableringstjenesten ut på anbud

4.2 Venstres gründerstrategi

En lokal gründerstrategi for Nye Drammen må omfatte alle sektorer, og inkludere tiltak som sikrer kompetanse, kapital og infrastruktur. Strategien må ta utgangspunkt i kommunen sine fortrinn og mulighetene som finnes her.

Gründerstrategien mener Venstre at må:

- Styrke nettverk mellom gründerne og lokale næringslivsledere
- Oppmuntre til flere kommunale oppdrag til sosiale entreprenører
- Legge til rette for utveksling mellom gründerforetak og kommunalt ansatte
- Inkludere kreativitet og entreprenørskap i alle skoletrinn i samarbeid med næringslivet
- Beskrive kommunens ansvar og oppgaver tilknyttet eksisterende næringsliv og hvordan man skal tilrettelegge for nyetableringer
- Legge til rette for sterke, innovative økosystemer gjennom samlokalisering mellom offentlige kunnskapsinstitusjoner, oppstartsmiljøer og bedrifter, slik som f.eks. helseklynger, senter for opplevelsesnæringer og teknologihubber
- Være et bindeledd mellom bedrifter og virkemiddelapparatet med hensyn til kapitaltilgang for nytt og eksisterende næringsliv
- Bygge kreativ og entreprenørskapskompetanse for barn, unge og lærere
- Fortsette å styrke entreprenørskapsprogrammer i hele utdanningsløpet fra grunnskolen til universitet
- Gjør det enklere å samarbeide for skoler, utdanningsinstitusjoner og lokalt arbeidsliv

4.3 Variert og aktivt næringsliv

Nye Drammen kommune skal være i front hva gjelder næringslivsutvikling, både lokalt og internasjonalt. Skal vi få dette til må vi ikke bare legge til rette for entreprenørskap og nyskaping, men også sikre at dagens næringsliv får gode forutsetninger for videre vekst. Kommunen må fortsatt ha et mangfold av arbeidsplasser som tiltrekker seg alle typer mennesker. Dette krever gode tiltak og et godt samarbeid mellom offentlig og privat sektor i kommunen.

For næringslivet vil Venstre:

- Redusere og forenkle byråkratiet i kommunen
- Aktivt gå i markedsdialog ved offentlige anskaffelser
- Stimulere til samarbeid mellom skolene og næringslivet
- Innføre en garantiordning for svar på kommunale henvendelser og søknader innen lovpålagte frister
- Gjøre kommunen til en aktiv arbeidsgiver for lærlinger bruke offentlige anskaffelser til å øke antall læreplasser
- Digitalisere rettighetsbaserte og lite skjønnsbaserte ordninger som skjenkebevilgningen
- Motarbeide arbeidslivskriminalitet og sikre et seriøst og organisert arbeidsliv
- Videreføre og forsterke arenaer for samspill og dialog mellom næringsliv og forvaltning
- Legge til rette for, og profilere kommunen for internasjonale investeringer og etableringer, herunder å delta i internasjonale samarbeid og program

4.4 Reiseliv

Nye Drammen har et rikt kultur- og uteliv og nærhet til flotte naturopplevelser. Venstre vil at kommunen skal satse på opplevelser med byområdene og nærhet til naturen som utgangspunkt.

For reiselivet vil Venstre:

- Utvikle Nye Drammen til en attraktiv reisedestinasjon
- Fortsette arbeidet med å utvikle kommunen som destinasjon for konferanser i samarbeid med Byen Vår Drammen
- Utvikle opplevelsestilbudet i samarbeid med næringslivet og frivilligheten
- Vedlikeholde og utbedre utsiktspunkt rundt om i kommunen

5. Kultur og frivillighet

Nye Drammen skal ha et mangfoldig og levende kulturliv, hvor de frivillige organisasjonene ved hjelp av kommunale midler får frihet til å skape fellesskap og en kritisk offentlighet. Kunnskap er makt, og makt skal spres. Kulturlivet, kunsten, mediene, organisasjoner og sivile fellesskap skal ikke være instrumenter for kommunen, men leve i kraft av seg selv og utfordre og utvikle samfunnet uavhengig av politiske mål.

5.1 Vår felles kulturarv

Venstre vil ha en offensiv satsning på kulturvern og museer, som tar vare på mangfoldet, utfordrer samtiden og sikrer viktige kulturminner for fremtidige generasjoner. Venstre vil utvikle ordninger som motiverer til bevaring av kulturminner og ivaretaking av nye funn.

For kulturarven vil Venstre:

- Sikre strengere oppfølging av verneverdige bygninger. Bygninger i kommunens verneplan som er klassifisert i verneklasse A skal ha et absolutt vern.
- Styrke den kommunale kulturminnerådgivningen til huseiere og grunneiere, deriblant hjelpe disse med å finne frem til aktuelle støtte- og finansierungsordninger som for eksempel Kulturminnefondet.
- Sikre viktige kulturinstitusjoner som Fossekleiva, friluftsmuseet og Portåsen
- At kommunen og Byarkivet i samarbeid med for eksempel Fortidsminneforeningen og historielag lager lett tilgjengelig informasjon til innbyggerne om kommunens kulturminner.

5.2 Frivillige og ideelle organisasjoner

Frivilligheten og de ideelle organisasjonene er en viktig bærebjelke i det norske samfunnet der enkeltpersoner kan delta etter sine egne forutsetninger til beste både for seg selv og andre. Venstre vil satse på bredden i frivillig sektor og bidra til å stimulere flere til å delta i frivillig arbeid. Kommunen skal motivere til frivillighet og deltagelse fra ideelle organisasjoner ved å gi gode og forutsigbare rammer både økonomisk og organisatorisk.

For frivilligheten vil Venstre:

- Gi alle ungdom i alderen 13-18 et ungdomskort som kan dekke kostnader for kulturopplevelser eller deltakelse i fritidsaktiviteter på inntil 5000 kr årlig
- Utvide ordningen med frivilligbørs, og aktivt inkludere frivilligheten i kommunens arbeid med å oppfylle innbyggernes behov
- Opprette en frivillighetsportal på nett med informasjon om aktivitet og møtelokaler

5.3 Kunst og kulturarenaer

I Nye Drammen skal vi ha et kulturliv for folk i alle aldre. Venstre ønsker å stimulere til fortsatt vekst i mangfoldet av kulturtilbud i byen vår og skape flere arenaer for møte med kunst og kultur. Kultur skaper kreative mennesker til glede for seg selv, byen og næringslivet. Det er viktig at kulturlivet har rom for både organisasjoner og enkeltindivider. Venstre vil

skape et kulturliv der den enkelte kan utvikle sine egne ideer og tanker, også utenfor etablerte organisasjoner eller foretak.

Venstre mener det er en offentlig oppgave å subsidiere kulturuttrykk som ikke er kommersielt bærekraftige på egne ben, både hos profesjonelle og amatører. Samtidig skal kommunen være en god samarbeidspartner for utøvere og arrangører for et bredt spekter av uttrykk. Vi er bekymret for en utvikling der det smale og det frivillige blir presset ut av Drammen Scener av kommersielle hensyn. Det er en kommunal oppgave å motvirke dette.

Venstre ønsker en proaktiv, deltakende og kreativ kulturavdeling i kommunen som deltar i samfunnsdebatten og er offensiv på kulturens vegne. Dette forutsetter at de på den ene siden får det nødvendige politiske mandatet og på den andre siden at de får rammer til å drive utviklingsarbeid. Drammen Venstre vil at de årlige midlene fra Vardar som tilfaller Nye Drammen fra 1.1.2020 skal øremerkes kultur. Disse skal dels brukes til å subsidiere lokale kulturaktørers bruk av Drammen Scener, dels være søkbare midler for kulturaktører, hvorav en del øremerket profesjonelle aktører og dels være frie utviklingsmidler til kulturavdelingens disposisjon.

For kulturlivet vil Venstre:

- At kommunen som kulturarrangør bør bli mindre kommersiell, for å gi de private arrangørene større mulighet til å drive i det kommersielle kulturmarkedet
- Sørge for bredde i kulturarrangement og egnede lokaler for kulturlivet
- Åpne for private alternativ til kulturskole, med offentlig støtte
- At nye skoler skal planlegges med en fløy for sambruk med nærmiljøet, med lokaler som kunst- og håndverksrom, skolekjøkken, grupperom og kroppsøvingslokaler
- Øke kulturtilbudet til eldre gjennom samarbeid med frivillige organisasjoner.
- Åpne for at barn og unge kan utøve sin ungdomskultur med offentlig støtte innenfor sine egne rammer, også utenfor det etablerte kulturlivet
- Få en amatørkulturplan etter inspirasjon fra Bergen
- Åpne alle kommunale bygg for frivillige og ideelle organisasjoner
- Styrke og desentralisere kulturskolen. Det skal være egnede kulturskolelokaler i alle kommunedeler

6. Tettstedsutvikling og samferdsel

Med sammenslåingen av Svelvik, Drammen og Nedre Eiker ligger alt til rette for en stor, slagkraftig kommune. Skal vi få dette til forutsetter det en utvikling i på borgernes premisser i *hele* kommunen. Vi skal utvikle en kommune hvor modernisering og historie kan leve side om side. Venstre vil drive miljøvennlig fortetting av de tre bykjernene med stedsutvikling rundt de store kollektivknutepunktene, og samtidig sørge for levedyktige kommunedeler.

Venstre ønsker at den nye kommunen skal utvikle seg på tre nivåer, kommune, bykjernene og kommunedel. Ved å legge til rette for et godt distribuert utvalg av service- og tjenestetilbud vil vi både begrense transportbehovet, bygge gode og trygge oppvekst og bomiljø og ivareta den lokale identiteten. Kortsiktige økonomiske hensyn må vike for langsiktige miljøhensyn og en rettferdig, bærekraftig samfunnsutvikling basert på frihet, framtid og fellesskap.

En god byutvikling er en nøkkel for både attraktivitet og folkehelse. Et godt, variert tilbud for alle aldersgrupper vil kunne motvirke ensomhet.

Nye Drammen kan ikke lenger hvile på gamle suksesser. Vi må finne tilbake til entusiasmen og prosessen som kjennetegnet Drammen på -90 og tidlig 2000. Den var tuftet på åpne prosesser der næringsliv, utviklere, kulturaktører og befolkningen jobbet sammen. Kommunen må åpne opp, være inkluderende og involverende i prosessene.

6.1 Sentrumsutvikling

Venstre vil at vi skal videreutvikle både Svelvik, Drammen og Mjøndalen som levende sentrum i Nye Drammen med et bredt mangfold av tilbud for barn, unge og voksne. Vi skal bygge grønne sentrum som satser på grønn transport og attraktive sentrumsnære boliger. Kommunen skal være en viktig støttespiller til de private aktørene i sentrum som blant annet driver handel, utesteder, underholdnings- og kulturtilbud.

For sentrum vil Venstre:

- Satse på et variert boligtilbud i sentrumsnære områder, og satse på kvalitet og trygge lekeplasser slik at det blir attraktivt for barnefamilier å bo sentrumsnært
- Videreutvikle alle de tre kommunesentrene til spennende handels- og kulturarenaer i samarbeid med næringslivet
- Utforske muligheten for å åpne torgene for friluftaktiviteter
- Utvide Byen Vår Drammen sitt mandat til å gjelde alle de tre kommunesentrene
- Sørge for et liberalt regime for lukketider og skjenketider.
- Etablere et elektrisk autonomt hurtigbåttilbud på Drammensfjorden

6.2 Gode bomiljøer og tettsteder

Vi har alle et ansvar for gode bomiljøer. Venstre mener derfor at gode bomiljøer utvikles best i samarbeid med de som bor i tettstedene. Et viktig mål er at flest mulig skal ha sykkel- og gangavstand til dagligvarer og andre viktige tjenester.

Venstre vil tillate høyhus dersom prosjektet er av en slik karakter at det skaper et attraktivt bymiljø og er i nærheten av hovedkollektivaksen. Høyhus motvirker byspredning og nedbygging av dyrket mark og natur. I tillegg åpner høyhus for varierte boenheter tilpasset småbarnsfamilier, studenter og andre innbyggergrupper som kommunen bør rette seg mot.

Virksomhetsområdene oppvekst og helse og omsorg er de virksomhetene i kommunen som er tettest på befolkningen. Disse sitter på en kompetanse og erfaring som vi kan dra nytte av på mange flere områder enn i dag. Venstre ønsker at kommunens distribuerte enheter skal være aktive medspillere i å utvikle kommunen i samspill med de de til daglig omgås. Vi vil ta initiativ til et kommunalt innovasjonsprogram som ser på modeller for hvordan dette kan gjøres.

For gode bomiljøer vil Venstre:

- Forenkle byggesaksbehandlingen gjennom tydelige kommunale reguleringsplaner og opprydding av kommunale vedtekter
- Stille krav til utbygger om variert størrelse på boliger og gode utemiljøer
- Fjerne minstekrav og innføre maksimumsnormer for parkeringsplasser
- Ha universelt utformede grønne lunger i hvert tettsted tilpasset lek og aktivitet for alle aldersgrupper.
- Ha en strategi for åpning av bekkeløp og etablering av nye flomveier
- Ha bydelssentre som dekker borgernes primærbehov innen handel og servicetjenester.

6.3 Studentbyen

Venstre har alltid satset på kunnskap, og den nye kommunen er intet unntak. Gjennom Universitetet i Sørøst-Norge (USN) har vi en unik mulighet for å bygge opp et levende student- og kunnskapsmiljø, som må utnyttes til det fulle. Studentene kan bli den nye pulsen i sentrum dersom vi legger forholdene til rette for det. Vårt mål er at studentmiljøet i Nye Drammen skal kunne måle seg med både Ås og Oslo, men det krever målrettet innsats over lengre tid.

Derfor må vi gi studentene et insentiv til å flytte til Nye Drammen, samtidig som vi går i tett dialog med studentene selv om hvordan vi kan utvikle byen til en ekte studentby. I tillegg må vi se vår situasjon i et bredere perspektiv med en universitetsmelding, slik at vi kan kombinere kommunens posisjon som universitets- og pendlerkommune. Hele kommunen kan dra nytte av studentene, om innsatsen er målrettet fra oven. På den måten skaper vi et friskt og levende bybilde samtidig som vi viser kommunen fra sin beste side.

For studentene vil Venstre:

- Gi studenter som melder flytting til kommunen ett års gratis busskort
- Tilrettelegge for utesteder og studentpuber med alkoholservering for 18-åringer
- Tilrettelegge for flere studentboliger, særlig rundt kollektivknutepunkt
- Arbeide for opprettelsen av et eget studenthus med sentral beliggenhet
- Utvikle gode kultur- og velferdstilbud for studentene i dialog med studentsamskipnaden og studentdemokratiet

For universitetet vil Venstre:

- Gå i dialog om opprettelsen av flere attraktive heltidsstudier ved campus Drammen
- Utarbeide en universitetsmelding som også tar i betraktning de andre tettstedenes rolle i utviklingen av en universitetskommune
- Sikre tett samarbeid mellom universitet og grunnskole for gjesteforelesninger, universitetsbesøk og en bedret karriereveiledning

6.4 Idrettsanlegg og flerbrukshaller

Byens idrettslag og frivillige organisasjoner har et stort behov for haller og idrettsanlegg. Venstre mener at den uorganiserte aktiviteten også er viktig, og at anlegg må bygges slik at flest mulig får nytte av dem. For at anlegg skal være effektive å drifte, må nye haller og idrettsanlegg plasseres slik at de også kan brukes av skoler på dagtid.

For idretten vil Venstre:

- Være positive til private aktører som ønsker å bygge kulturarenaer, idrettsanlegg eller flerbrukshaller
- At skolebyggene skal utvikles som aktivitetssentre for sine bydeler
- Ha flere lavterskelanlegg som kan brukes til organisert idrett og uorganisert aktivitet
- Bygge flerbrukshaller på Fjell og Åssiden
- Bygge en ny ishall som er tilrettelagt for både bandy og hockey. Denne skal plasseres i vestre del av den nye kommunen
- Utbedre hallrefusjonsordningen for private haller
- Samarbeide med idretten ved planlegging av nye idrettsanlegg
- Opprette et møtested for ungdom interessert i dataspill, inspirert av Spillhuset i Bærum
- Etablere støtteordninger for e-sport-initiativ fra idrettslagene

6.5 Fjorden, elva og friluftslivet

Fjorden og elva inviterer til aktivitet og rekreasjon. Venstre mener at arbeidet for en ren Drammensfjord må fortsette. Store områder langs elven på begge sider, trenger moderne byutvikling. Venstre vil jobbe for en utvikling av gode boligområder med variert boligbygging og gode uteområder.

For vassdraget vil Venstre:

- Fortsette utbygging av turvei langs elva og fjorden
- Sikre en ren Drammensfjord
- Utvikle sentrumsnære sjøområder, med allmenn tilgang til strandsonen
- Legge til rette for å omregulere resterende områder av elvebredden fra industri til kombinert, bolig, næring og handel.
- Motarbeide en etablering av ny tømmerhavn på Holmen

En viktig kvalitet ved å bo i Nye Drammen, er at du skal ha kort vei til friluftsområder uansett hvor du bor i kommunen. Venstre mener dette er en kvalitet det er verdt å kjempe for, og vi vil bidra til et mangfoldig, miljøvennlig og helsefremmende friluftsliv.

For friluftslivet vil Venstre:

- Etablere en fast markagrense i samarbeid med nabokommunene
- Videreføre partnerskapet med DNT Drammen om bynært friluftsliv
- Si nei til motorisert ferdsel i utmark for fornøylesformål
- Være positive til enkle nærmiljøanlegg i markasonen nær byen som fremmer positiv bruk av marka, som for eksempel aktivitetsparker og teltplasser.

6.6 Sykkelbyen og myke trafikanter

Venstre vil utvikle sykkelveinettet i Nye Drammen, slik at sykkel blir førstevalget når folk reiser langs elvedalen. Derfor er det viktig at det blir tryggere for folk i alle aldre å velge sykkel som sitt fremkomstmiddel. Det er særlig viktig at vi i forbindelse med utbyggingen av det nye sykehuset får på plass et godt, sammenhengende sykkelnettverk.

For myke trafikanter og sykklister vil Venstre:

- Prioritere trygge skoleveier i hele Nye Drammen
- Prioritere investeringer i sykkelveier, og da særlig tetting av "hull" i sykkelveinettet.
- Skille gående og syklende slik at disse ikke skal bruke samme traseer.
- Være en pådriver for forbud mot sykling på fortau
- Utvide bysykkellordningen til å dekke alle kommunedeler
- Etablere et sammenhengende ekspressykkelveinett mellom de tre kommunesentrene
- Sørge for at det tilrettelegges for sykkel i alle fremtidige bygge- og byutviklingsprosjekter
- Ha trygge veikryss for sykklister og gående, og opplyste underganger
- Etablere selvbetjente vedlikeholdsstasjoner for sykkel i kommunedelene
- Gi vedlikehold av fortau og sykkelveier høy prioritet på vinterstid
- Skape flere krysningspunkter over elven for myke trafikanter
- Sørge for tørre og sikre sykkelparkeringer med lademuligheter for el-sykler
- Styrke den systematiske sykkelopplæringen for barn og unge

6.7 Kollektiv- og miljøvennlig transport

Som en del av det grønne skiftet må Nye Drammen bli mindre avhengig av biltransport, og vi i Venstre mener det vil gjøres best for innbyggerne ved hjelp av en god og tilgjengelig kollektivtransport, bildelingsordninger og sykkelprioriterte veier.

Ved å minske biltrafikken vil man også kunne åpne sentrum for handel, kultur og boliger i større grad enn i dag. Muligheten til både å bosette seg i og å pendle til sentrum fyller tettstedene våre med mennesker, som igjen fyller uterommene med aktivitet. Samspillet mellom mennesker og areal, nye og gamle bygninger, butikker og kulturinstitusjoner, er til syvende og sist det som gjør kommunen vår til et sosialt og trygt sted for barn, voksne og godt voksne.

For trafikken vil Venstre:

- Opprette en bybane i egen trase mellom Krokstadelva, Drammen og Lier
- Aktivt arbeide for flere kollektivtraseer for buss.
- Jobbe for å øke frekvensen på kollektivtilbudet til og fra Svelvik
- Redusere svevestøv og trafikkstøy med reduserte fartsgrenser, piggdekkoblater og hyppigere vasking av gater med mye tungtransport
- Fortsette arbeidet for å redusere veisalting
- Opprette prøveordninger med autonome busser til Spiralen og Landfalltjern
- Innføre forsøk med matebusser til kommunens togstasjoner

7. En demokratisk kommune

Nye Drammen skal ha et levende demokrati der alle skal ha muligheten til å bidra. Vi ønsker en åpen og fordomsfri debatt, hvor alle kan gi uttrykk for sitt syn uten å bli møtt med hets eller personangrep. Å være på lag med demokratiet er å være på lag med framtida.

7.1 Åpenhet

Vi vil jobbe for at kommunen kjennetegnes av et sunt tillitsforhold mellom administrasjonen, politikere, næringsliv og borgerne i Nye Drammen. Samfunnet vårt er bygd på tillit, og denne må kontinuerlig opprettholdes - både gjennom utveksling og dialog, men også gjennom gode og ryddige varslinger. Å bygge opp slike tillitsforhold er krevende, men nødvendig for å sikre en demokratisk og gjennomsiktig kommune.

For åpenheten og demokratiet vil Venstre:

- Bidra til at det skapes trygghet og forutsigbarhet blant de ansatte i kommunen for deres rett til å ytre seg. De ansattes yringsfrihet skal være absolutt så lenge den ikke er begrenset ved lov
- Aktivt følge opp og støtte ungdomsrådet i kommunen
- Utarbeide et demokratiprogram for barn og unge som forteller om deres rettigheter, og setter konkrete mål med tiltak for å nå disse målene
- Gjøre kommunen til Norges åpneste etter åpenhetsindeksen
- Ansvarliggjøre mellomledere og gi dem større handlingsrom
- Innføre et lobbyregister
- Utvikle nye og videreutvikle eksisterende former for innbyggermedvirkning

7.2 Digitalisering og personvern

Digitaliseringen av kommunen skal gi innbyggerne enkel tilgang på informasjonen de leter etter og lette presset på administrasjonen. I en stadig mer digital forvaltning, der man etterlater seg utallige digitale spor, må også personvernet stå sterkt, både på nett og i virkeligheten. Som utvidelse av dette skal Venstre sikre at kommunen til enhver tid følger sitt ansvar gjennom offentlighetsloven.

For digitaliseringen vil Venstre:

- At alle søknadsprosesser i kommunen skal kunne utføres på nett
- Streame alle kommunestyre- og utvalgsmøter
- Innføre en portal på nettsidene hvor man enkelt kan følge prosessen i aktuelle saker
- Jobbe for et raskt, offentlig, trådløst og sikkert internett på offentlige møteplasser

For personvernet vil Venstre:

- At kommunen skal holde høyere standard i sin behandling av personsensitive data enn minimumskravene legger opp til
- Kartlegge og registrere alle overvåkningskameraer i kommunen på en offentlig liste
- Ikke tillate kameraovervåkning av elever og lærere i skoletiden
- Ikke tillate generelle søk med narkotikahund

8. Mangfold og inkludering

Nye Drammen skal være et god hjem for alle som bor her – en by som preges av toleranse og mangfold. Venstres innvandrings- og integreringspolitikk baserer seg på liberale prinsipper om at alle mennesker har en grunnleggende frihet, ansvar for hverandre og gjensidige rettigheter og plikter.

8.1 En internasjonal by

Mennesker med bakgrunn fra hele verden har Nye Drammen som hjemsted. Mangfoldet gir kommunen mange muligheter til å knytte bånd på tvers av land og kulturer, som også kan være med på å gjøre Nye Drammen til en verdenshovedstad for fred og dialog.

For fredshovedstaden nye Drammen vil Venstre:

- Ta imot flere flyktninger
- Etablere et kompetansesenter for religions- og kulturforståelse, som et ledd i forebygging av ekstremisme
- At kommunen skal delta i Mayors For Peace, et nettverk for en atomfri verden

8.2 Integrering og språk

Venstre ønsker at alle som bor i Nye Drammen skal bruke byen aktivt og ha like muligheter til å delta i samfunnet. Opplæring i norsk, samfunnsfag og livssyn er avgjørende for deltagelse. Arenaer for språkpraksis gir muligheter til å trene på norsk muntlig.

For integreringen vil Venstre:

- At introduksjonssenteret skal bli mer arbeid- og praksisrettet, og se på muligheten for å i større grad ta i bruk integrerte innvandrere som en ressurs
- Opprette flere arenaer for språkpraksis og alternativ læring
- Utvide tilbudet om språktrening i arbeidstreningsprogram i kommunale bedrifter
- Gi innvandrere mer tillit til valg av tiltak, og mulighet for å være på flere tiltak samtidig
- Støtte frivillige organisasjoner som ønsker å drive med norskopplæring og inkluderingsarbeid

8.3 Et inkluderende arbeidsliv

Målet med integrering er å få flest mulig innvandrerne til å delta i arbeidslivet. Arbeidsledigheten blant innvandrere høyere enn hos resten av Nye Drammens befolkning. Venstre mener det er viktig med målrettede tiltak slik at kommunen utnytter alle borgernes kompetanse.

For et inkluderende arbeidsliv vil Venstre:

- At kommunen opererer med anonyme jobbsøknader
- Få flere kvinner med innvandrerbakgrunn i arbeid, gjennom blant annet mentorordninger, språkopplæring og aktiv rekruttering